

CUMÜN DA SCUOL

Protocol nr. 2
Radunanza cumünala
dals 23.06.2025, 19:30 - 21:55 in sala cumünala a Scuol

Preschaints: Var 56 personas

S-chüsats: Flurin Marugg, Riet à Porta

Giasts:

Medias: Nicolo Bass

Actuara: Karin Stecher

Il capo salüda a votantas e votants a la radunanza cumünala. La suprastanza s'allegra da pudair preschantar ils affars. Specialmaing salüda il capo a Chasper Sarott chi'd es gnü elet da la cumünanza d'urna sco commember da la cumischiun sindicatoria. La saramantaziun vain fatta a la fin da la radunanza ed in seguit sun tuots invidats ad üna bavarella.

I'l salüd pro l'invid a la radunanza as referischa il capo als cluchers chi s-chaffischan identità cul lö e sun unics. Pro la cumpilaziun dal salüd nu s'haja pudü imaginar cha Blatten gnia suot-terrà dad üna schuaivla lavina da glatsch e da grava. Sco cumün da muntogna as esa in impissamaints da solidarità pro'ls convaschins vallais. Discussiuns, quant cha la vita illas regiuns periferas e plü pac ferm populasas das-cha cuostar han darcheu surgni vent. Quia vala la paina da dar cunterpais – güsta eir pro dumondas dal provedimaint da sandà chi funcziuna pro no exemplaricamaing – esa da star sü cullas uraglias.

Eir il cumün ha gnü quist on remarchabels dons da strasoras ed i's das-cha esser grat cha quels nun han chaschunà ingünas victimas.

Il capo riva la radunanza e renda attent tanter oter a l'artichel 7, alineas 1 e 2 da la constituziun cumünala:

- Abels da vuschar sun burgais svizzers sco eir esters chi han ün permiss da domicil.
- Ablas da vuschar sun las personas chi han accumulì il 18avel on e chi sun registradas aint il register dals votants dal cumün.

Seguond art. 32 da nossa constituziun decida la radunanza cumünala definitivmaing davart l'approvaziun dal quint annual e decida cun resalva dal referendum facultativ tenor art. 23 sur da partecipaziuns fin 3 milliuns francs.

Sco scrutinadurs vegnan elets tenor art. 37 da la constituziun cumünala: Duosch Fadri Felix, Erich Schweizer e Reto Strimer unanimamaing.

La radunanza es gnüda convocada tenor uorden ed es abla da decider davart las tractandas chi figüran sülla glista da tractandas publichada 10 dis avant la radunanza as basond sü'l art. 34 da la constituziun. La documainta in connex cullas tractandas es statta publichada sülla

website dal cumün obain ha pudü gnir retratta in chasa cumünala. Siond chi nu dà ingünas objecziuns in connex culla glista da tractandas vala quella sco approvada.

2025-41 0.1.2 ADMINISTRAZIUN GENERALA | Executiva

Rendaquint

2025.06.23_Rendaquint cumünal per l'on 2024

Fats

In sia sezzüda dals 12 mai 2025 ha la supranza cumünala trattà il rendaquint cumünal per l'on 2024. Ella ha approvà tal e til deliberà per mans da la radunanza cumünala.

Il capo renda attent sül svilup da l'aigna finanziaziun. Quella cifra es pel mumaint plü indicativa sco'l guadogn.

La contabilità es partida sü i'l quint da gestiun sco eir i'l quint d'investiziun. L'aigna finanziaziun vegn calculada a man dal quint da gestiun.

Entradas minus expensas monetaras (sainza rectificaziun da la valor ed amortisaziuns) ma cun cunfinaziuns sco p. ex. crediturs/debiturs.

L'aigna finanziaziun muossa quants mezs finanziaals chi sun gnüts generats per portar eventualas investiziuns.

Aigna finanziaziun plü ota co las investiziuns nettas -> Reducziun dals debits

Aigna finanziaziun plü bassa co las investiziuns nettas -> La chargia da debits s'augmanta

L'aigna finanziaziun as ha redotta d'urant ils ultims ons. L'augmaint da las entradas nun ha neir pudü gnir cuverna cun l'augmaint massiv da las expensas!

Quint da guadogn e perdita

Pro'l quint da guadogn e perdita resulta ün guadogn da 537 840 francs. Ils cuosts importan 60 813 072 francs e'l rechav 61 350 912 francs. I d'eira büdschetà üna perdita dad 1,383 milliuns francs. Dal 2023 ha pudü gnir realisà ün guadogn da 3,9 milliuns francs.

Il capo dà üna survista complessiva davart da las singulas spartas:

Administrazion generala: eir scha'ls cuosts nets sun plü bass co büdschetà esa da remarchar seguaints augmains in connex cul preventiv:

- 140 0000 per adattamaints da programs EED e structura
- 220 0000 per cuosts tras terzs, impustüt pro l'uffizi da fabrica
- 190 000 implü entradas Samignun

Uorden public e sgürezza publica, defaisa: cuosts plü bass co previs ed eir in congrual cul 2023

Fuormaziun (scoula): Id es gnü calculà fich precis – sco fingià manzunà i'l salüd esa eir pro la scoula ed in vista a la revisiun da la ledscha da scoula chi chaschunarà cuosts implü dad analisar

e valütar la situaziun. Üna collavuraziun plü stretta tanter cussagl da scoula e suprastanza es indispensabla ed ils prüms pass sun gnüts inviats.

Cultura, sport e temp liber, baselgia: Grazcha als fits d’aua as haja eir pudü sbuorsar daplù our dal fondo dals 5 %. Daplù cuosts haja dat eir pro infrastructuras sco punts e piogns da 120 000 francs. In general s’han augmantats ils cuosts pro l’infrastructura da vias, sendas e punts. Il bsögn da mantgnair e metter in uorden es grond e las gestiuns tecnicas as sfadian da megliorar la situaziun tant sco pussibel.

Sandà: Grazcha ad üna lavur exemplarica pro’l CSEB nun es dvantà il s-chavd previs realità. L’augmaint dals cuosts in relaziun cul 2023 es considerabel, ma dond ün sguard in otras regiuns da nos Chantun as poja constatar cun satisfacziun cha la via inchaminada a seis temp dad unir las sportas suot ün tet as ha verificada.

Sgürezza sociala: Ün müdamaint da sistem, ingio cha mincha cumün ha da pajar üna contribuziun in ün pool intercumünal – quella importa intuorn 120 000 francs – es üna da las radschuns per l’augmaint tanter ils ons da gestiun 2023 e 2024. Previs i’l sector social d’eiran expensas plü otas.

Traffic: L’on passà as haja investi fich bler per amegldrar la situaziun da nossas vias cun 350 000 francs implü ma eir cun far lavurs da planisaziun per progets implü da 100 000 francs. Las visitas illas fracziun da l’on passà han muossà cha la populaziun nu d’eira cuntainta cul stadi da las vias cun fouras etc. e perquai as haja provà da far remedi là ingio chi d’eira pussibel l’on scuors. Perquai as ha eir augmantada la part da las lavurs internas cun agens lavuraints per 200 000 francs.

Ambiaint e planisaziun dal territori: In relaziun cul 2023 as haja gnü cuosts per repars d’aua, daplù amortisaziuns causa las investiziun (dons da strasora) e retrat plü pac da la finanziaziun speciala causa chi’d es gnü fat damain mantegnimaint.

Economia publica: La cumprita da las aczias da las pendicularas dad 1.8 milliuns francs accumpognan tras tuot il rendaquint. La prüma jada quia ingio chi s’ha amortisà la cumprita da talas. Plünavant as ha augmantada la lavur interna per las vias champestras per 340 000 francs ed eir lavurs per terzs cun 500 000 francs invers il quint 2023.

Da las sortidas a las entradas: L’augmaint allegraivel pella chascha cumünala es d’attribuir a differentas circumstanças:

Ils records pro las impostas e fits d’aua sun allegraivels, ma id es da resguardar cha talas entradas nu’s repettan be uschea e cha güsta ils fits d’aua sun dependents da l’on idrologic e pon variar.

Quint d’investiziuns

I sun gnüdas fattas investiziuns brüttas da bundant 14,2 milliuns francs. Entrats sun s-chars 3,3 milliuns francs da contribuziuns chantunales e restituziuns, tant cha las investiziuns nettas s’amuntan a s-chars 11 milliuns francs. I d’eiran büdschetadas investiziuns nettas da 14,193 milliuns francs. Tschertas investiziuns previssas nu sun gnüdas realisasadas ed il capo orientescha davart ils progets na realisats:

- Entrada Fuorcha o Sur En da Sent sun gnüdas suspaisas sül 2025 sco orientà illa radunanza da preventiv.
- Fermativas per personas cun impedimaints as esa landervia, ma na amo fini. Cun quai nu s’haja neir surgni amo las subvenziuns.

- Progets sco p. ex. la sanaziun dal clucher da Sent nu sun amo finits. Progettaziuns da reservuars sco Clozza, Tof, Sur En etc. nu sun gnüts tuts per mans dal 2024. Il medem vala pel projet SIE da Punt lunga in Uina.
- Participaziuns (55): la cumprita da las aczias da las pendicularas ed da la ESTAG (motivs cha'l cumün nu paja eir amo impostas per l'ESTAG).
- Investiziuns extraordinarias (58): dons da strasoras

Progets finits giò

Nouv es l'idea da preschantar a la radunanza cumünala eir ils progets finits giò. Pella radunanza da rendaint dals 23 gün 2025 esa previs da muossar ils seguints progets:

- Cumprita d'aczias Pendicularas Scuol SA

Büdschet	Sortidas	Differenza dal büdschet
1 800 000	1 799 719	- 281

La radunanza cumünala dals 3 lügl 2023 vaiva concess il credit dad 1,8 milliuns francs per comprar aczias da las Pendicularas Scuol SA. Quai es success dal 2024 e talas sun gnüdas scrittas giò sün nolla pels 31-12-2024. L'intent da la cumprita da las aczias es stat sco sustegn d'üna gestiun importanta resp. chi po gnir vis sco ün instrumaint politic. I nun es mai stat l'idea d'ün affar da speculaziun (i nu vegnan neir pajadas oura ingünas dividendas). Per quel motiv sun talas eir gnüdas scrittas giò amo al listess on complettamaing.

- Punt Veidra Ardez

Büdschet	Sortidas	Differenza dal büdschet
450 000	343 786	- 106 214

La prüma calculaziun da preventiv es gnüda fatta dal 2021 cun ün import da 395 000 francs. L'on davo es tal gnü surelavurà causa cha la prognosa da fabrica d'eira chi detta ün grond svilup d'incharimaint. Per quel motiv esa gnü fat quint cun ün incharimaint da ca. 12 %, quai chi vess resultà ün import da 440 700 francs. Büdschetà per quist proget as haja lura 450 000 francs. A la fin as haja pudü spargnar pro las lavurs d'impressari cun optimaziuns ca. 56 000 francs e pro'ls onuraris raduond 40 000 francs. Implü es il proget gnü sustgnü cun subvenziuns chantunals da 102 557 francs.

- Condot d'aua zona da Sotruinas, Scuol

Büdschet	Sortidas	Differenza dal büdschet
300 000	185 054	- 114 946

Per accumplir las prescripziuns da la pulizia da fö e garantir la sgürezza da fö esa stat da fabricar il provedimaint d'aua cun 3 idrants fin giò la zona da mansteranza. I s'es passà cul condot lung la via existenta (ingiò cha'l terrain es plü cumpact) per evitar ch'el as sbassa. Quist proget ha pudü gnir serrà giò cun damain cuosts co büdschetà

quai causa cha las circumstanzas d'eiran fich bunas (sainza stuvair spizzar grippa). Implü ha la lingia pudü gnir construida da la vart pro la via e na giò da la costa sco chi d'eira previs oriundamaing. Il provisorì planisà nun ha stuvü gnir realisà perquai cha la ditta Crüzer vaiva fingià construi ün sün agens cuosts.

- Via da San Jon – plazzal Lischana, Scuol

Büdschet	Sortidas	Differenza dal büdschet
290 000	314 883	+ 24 883

Quia haja dat lavurs implü pro las vascas, dapertuot nouvs vierchels (20 tocs), lavurs da flics sco eir refat ün mürin.

- Maschina da rumir naiv, Ardez

Büdschet	Sortidas	Differenza dal büdschet
280 000	228 285	- 51 715

Per acquistar quist veicul as haja gnü la pussibilità da provar oura las maschinas directamaing ad Ardez. Üna maschina füss statta plü gronda e var 40 000 francs plü chara. La maschina cumprada es plü stretta e plü pitschna e compacta ed i s'ha badà cun provar la maschina, cha quella giaja bler meglder per Ardez cun sias giassas strettas. Cun quai s'haja pudü spargnar var 40 000 francs.

- Sanaziun chasa da cumün, Guarda

Büdschet	Sortidas	Differenza dal büdschet
250 000	265 589	+ 15 589

Dal 2022 esa gnü fat ün questiuari culla populaziun da la fracziun da Guarda per dumandar che chi dess capitar in avegnir culla chasa cumünala. Il resultat d'eira cler: il prüm plan dess spordscher lö per büros per indigens.

Pel 2024 es gnü büdschetà l'import da 250 000 francs pella sanaziun da quist plan. I sun gnüdas fattas las seguaintas lavurs: rimplazzamaint da fanestras radiaturs cun s-chodamaint da fuond, nouvs fuonds, nouva partiziun d'ün local, s-chaffi üna nouv'entrada sco eir otras lavurettas. Las lavurs da falegnam e d'electricier sun gnüdas ün pa plü charas co quai chi d'eira previs uschè cha'l proget ha pudü gnir finì giò cun ün surpassamaint da ca. 6 %.

- Sistem per controllar ils process, Ftan

Büdschet	Sortidas	Differenza dal büdschet
220 000	102 687	- 117 313

Per controllar e manisar las sarineras e las staziuns da pumpar es gnü installà successivamaing il sistem per controllar ils process da la firma Chestonag. Quista jada as haja equipà la sarinera Ftan. Quist proget ha pudü gnir serrà cun damain cuosts co previs,

quai causa chi s'ha laschà inavo l'implant da pumpadi a Nairs. Implü esa stat pussibel da cumbinar diversas lavurs cun üna ditta ed uschea as haja eir pudü sbassar ils cuosts.

Bilantsch

Ils mezs liquids s'han diminuìs da 10 milliuns francs sün 4,6 milliuns francs. La facultà administrativa s'ha augmantada da 53,1 milliuns francs sün 58,5 milliuns francs. Il chapital ester s'ha augmantà per 7,2 milliuns francs ed importa uossa 26,3 milliuns francs. Il chapital agen importa als 31 december 87 milliuns francs.

Mezs disponibels (100): stan in directa relaziun culla aigna finanziaziun ma eir culs pajamaints d'impostas causa il müdamaint da facturaziun.

Pretaisas (101) e transitorias activas (104): stan in directa relaziun causa il müdamaint da facturaziun pro las impostas pür in schner.

La facultà administrativa (140 – 146): cumpiglian las investiziun nettas dad 11 milliuns main las amortisaziuns (3.8 milliuns) e main l'amortisaziun da las aczias da las pendicularas dad 1.9 milliuns. Uschea resulta ün augmaint consolidà da 5.3 milliuns francs.

Da la vart passiva (200): daplüs crediturs, quints averts.

201: impreist dal chantun sainza fit in connex cul adattamaint da la facturaziun.

Augmaint dals debits causa cha la liquidità nu basta per cuvernar la foura tanter l'aigna finanziaziun e las investiziuns fattas.

Finanziaziuns specialas (209): Diminuaziun da total ca. 500 000 francs.

Cifras indicativas

- Grà d'aigna finanziaziun: 50 %

Las investiziuns chi sun gnüdas realisadas l'on passà nun han pudü gnir finanziadas be cun agens mezs.

- Aigna finanziaziun: 10 %

Id es important cha l'aigna finanziaziun saja ota, impustüt in vista a la realisaziun dals gronds progets previs i'l futur. Invers il 2023 s'ha quella diminuida dal 2024 per 1,1 milliuns francs, vül dir da 6,6 milliuns francs sün 5,5 milliuns francs. Quai es l'import cha'l cumün po investir sainza stuvair tour sü munaida estra.

- Debit net in francs per abitant

Il debit net in francs per abitant importa -6 167 francs, quai vül dir chi nu saja ün debit, dimpersè ün dabun. Quel s'ha diminui per 1 211 francs invers l'on avant. La media chantunala d'eira dal 2023 pro ün dabun da 7 450 francs. Il debit net pro abitant sta eir in relaziun cull'aigna finanziaziun.

Rapports externs

Rapport da la BES: Il capo salüda al directer da la BES. I nu dà ingünas dumondas davart da la radunanza cumünala.

Rapport da la EE: Quista jada nun es avantman amo ingün rapport causa cha'l quint nun ha amo pudü gnir serrà giò. Eir quia nu daja ingünas dumondas davart da la radunanza cumünala.

Rapport da la cumischiun sindicatoria: Il capo surdà il pled a Katharina Gericke. Ella fa ün cuort riassunt dal rapport e propuona a la radunanza da dar dis-charg a la suprastanza cumünala, a l'administraziun ed als organs cumünals.

Rapport dal post da revisiun extern: ingünas dumondas davart la radunanza cumünala.

La radunanza cumünala piglia a cogniziun dals rapports da la Bogn Engiadina (BES) SA e da l'EE-Energia Engiadina.

Ponderaziuns

La cumischiun sindicatoria racumonda dad approvar il quint 2024.

Decisiun

La radunanza decida in basa a la proposta da la suprastanza:

- dad approvar il quint da gestiun e'l quint d'investiziun per l'on 2024 sco eir il bilantsch pels 31 december 2024; 53 vuschs da schi ed ingünas cuntravuschs.

ed in basa a la proposta da la cumischiun sindicatoria:

- da dar dis-charg a las instanzas politicas; 44 vuschs (sainza la suprastanza cumünala) da schi e sainza cuntravuschs

Il capo ingrazcha in nom da la suprastanza cumünala a la radunanza cumünala pella fiduzcha sco eir als commembers da la direcziun ed a tuottas collavuraturas e collavuratur dal cumün da Scuol ed eir a tuot las persunas chi s'han ingaschadas in üna o l'otra maniera a favur dal cumün.

2025-42 0.1.2 ADMINISTRAZIUN GENERALA | Executiva **Credits supplementars e posteriurs** **2025.06.23_Credits posteriurs, approvaziun**

Fats

La suprastanza cumünala ha decis als 12 mai 2025 da suottametter a la radunanza da rendaint quint ils duos progets chi sun finits cun ün surpassamaint da cuosts e d'approvar ils credits posteriurs bsögnaivels.

I's tratta lapro da duos progets, ün gnü decis dal 2017 e l'oter dal 2021. Eir scha quels progets resp. quellas etappas sun adüna stat(ta)s visibels/visiblas i'l rendaint da l'on correspundaint

esa necessari da laschar approvar da la radunanza cumünala, quai our da motivs da trasparenza.

Tenor l'artichel 32 al 2, lit. 3 da la constituziun cumünala ha da decider la radunanza cumünala cun resalva dal referendum facultativ tenor art. 23 davart:

conceder credits posteriurs e supplementars chi nu sun üna conseguenza da l'incharimaint e chi surpassan 100 000 francs obain 10 % pel medem oget.

Avant co preschantar il prüm credit fa il capo amo ün per remarchas preliminaras:

L'on scuors ha la suprastanza preschantà 15 progets, da quels sun 9 progets serrats giò dal 2023, 2 progets dal 2022 e 3 progets sun gnüts serrats giò dal 2021. Ün proget es gnü serrà giò dal 2020.

I dà eir amo progets na serrats giò. Quai sun tanter oter ils progets Stradun ed Uina. Tals sun proseguits fingià uschè inavant chi'd es da spettar sül quint final resp. süllas ultimas lavurs.

Pels seguaints progets es gnü surpassà il credit deliberà da la radunanza per 100 000 francs obain 10 %. La radunanza nu giavüscha da vulair vuschar per scrutin.

Ponderaziuns

1. Rimplazzamaint lingia da transport Schlivera/Motta Naluns, Scuol: conto 7101.5031.34

Credit gnü deliberà da la radunanza cumünala dals 13 december 2021

<u>Credit deliberà</u>	<u>Cuosts da fabrica</u>	<u>Surpassamaint</u>	<u>Remarchas</u>	<u>Import in francs</u>
600 000	1 009 471	409 471	Calculaziun dals cuosts: la calculaziun dals cuosts d'eira gnüda fatta be a man da la lunghezza da la lingia e quai sainza resguardar las vascas intermediaras per la detecziun da lös chi cuorran (defets), vascas da serra ed ils cuosts laterals (p.ex. planisaziun e masüraziun). Culla stima da cuosts da 1 200 m à 500 francs/m as vaiva resguardà be il s-chav e la lingia sco tala.	295 000
			Lavurs d'impressari supplementars: causa lavur implü in connex cullas vascas e cul proget construi plü lung incl. adattamaint dals idrants pro'l restaurant.	101 750
			Lingias da fuond ed armaturas: cuosts supplementars causa las vascas implü ed üna vasca da serra complexa per diriger l'aua da baiver tanter il restaurant, ils idrants e la lingia giò vers Scuol.	74 923
			Reducziun da cuosts pro oters posts: masüraziuns, robas imprevisas etc.	-62 202

Discussiun: ingüna

Decisiun

La radunanza decida dad approvar il credit posteriur da 409 471 francs cun 56 vuschs da schi e 0 vuschs da na.

2. Sarinera, Ardez: conto 7201.5042.70

Credit gnü deliberà da la radunanza cumünala dals 11 december 2017

<u>Credit deliberà</u>	<u>Cuosts</u>	<u>Surpassamaint</u>	<u>Remarchas</u>	<u>Import in francs</u>
1 500 000	2 503 654	1 003 654	Dal 2017 büdschetà tenor il prestüdi (manà uschea in radunanza cumünala). Cuosts calculats concrets tenor proget da fabrica in november 2018: 1,91 milliuns (deliberà da la suprananza als 05-08-2019).	410 000
			S-chaffas da manisaziun e sofladurs pels batschigls (decis da la suprananza cumünala als 05-08-2019): nu d'eiran previs i'l proget da fabrica da gnir rimplazzats. Causa l'introducziun dal nouv sistem da diriger ils process (Prozessleitsystem) sur tuot las sarineras dal cumün da Scuol esa stat necessari da far quists rimplazzamaints.	385 000
			Installaziun d'ün implant solar nouv sül tet (decis da la suprananza cumünala dals 05-08-2019): installaziun oriundamaing na previssa.	100 000
			Installaziun nouva na previssa d'ün indriz per l'allontanamaint automatisà dal grass incl. cuosts laterals. Quist sistem s'haja scuvert sül marchà pür dal 2022.	62 000
			Diversas lavurs supplementaras: duscha, adattamaint attach lingia da chnalisaziun principala, scumpart nouv d'aua.	46 654
			Resguardond il preventiv da 2,395 milliuns francs sancziunà da la suprananza cumünala als 05-08-2019 importa il surpassamaint da cuosts incl. il sistem dal grass +4.5 % resp. +1.95 % sainza quel sistem.	

Il capo orientescha cha quia saja gnü interlaschè da dumandar pel credit a man dal preventiv plü detaglià ed a man dals adattamaints dal proget da l'avuost 2019.

Las lavurs principalas sun gnüdas fattas dal 2019 – 2021 e serradas giò a temp. Dal 2023 nu s’haja gnü ingüns cuosts e dal 2024 ha il proget pudü gnir serrà giò cun pajar amo ün ultim quint da 1 000 francs.

Discussiun: ingüna

Decisiun

La radunanza decida dad approvar il credit posteriur da 1 003 654 francs cun 44 vuschs da schi e 1 vuschs da na.

2025-43

0.1.2

ADMINISTRAZIUN GENERALA | Executiva

Credits supplementars e posteriurs

2025.06.23_Proget Motta Pitschna, Scuol: credit supplementar da 215 000 francs

Fats

La radunanza da preventiv dals 13 december 2021 ha deliberà ün credit da 700 000 francs pel proget dal provedimaint d’aua e da chanalisaziun Motta Pitschna.

Per pudair finir las lavurs da fabrica faja dabsögn d’ün credit supplementar da 215 000 francs. L’argumentaziun detagliada a regard ils cuosts implü es manzunada suotvart pro las ponderaziuns.

Tenor l’artichel 32 al 2, lit. 3 da la constituziun cumünala ha da decider la radunanza cumünala cun resalva dal referendum facultativ tenor art. 23 davart:

- *conceder credits posteriurs e supplementars chi nu sun üna conseguenza da l’incharimaint e chi surpassan 100 000 francs obain 10 % pel medem oget.*

Ponderaziuns

Motta Pitschna, Scuol: conto 6150.5290.188 e 7101.5031.31

Credit gnü deliberà da la radunanza cumünala dals 13 december 2021

<u>Credit deliberà</u>	<u>Cuosts da fabrica</u>	<u>Surpassamaint</u>	<u>Remarchas</u>	<u>Import in francs</u>
700 000	915 000	215 000	Construcziun da la via La büdschetaziun es gnüda fatta avant la progettaziun definitiva dals condots d’aua. Elemaints importants sco la construcziun da la via e condots d’aua implü sco eir ün trassè cumplettamaing different da la lingia d’aua, resp. üna cumplettaziun cun	104 000

		üna lingia meteora nu sun gnüts resguardats. Implü sun gnüdas pro lavurs chi nu d'eiran previsas. Pervi da las noschas cundiziuns suotterranas as haja stuvü far üna structuraziun ed ün schlargiamaint cumplettamaing nouv e na be üna reparatura da la via. Eir ün'optimaiziun da la cruschada cun ün tagl plü ot pro la scarpada ha stuvü gnir fat. Ultra da quai han lura eir stuvü gnir fats mürs da sustegn e las finischuns dals urs da la via. Implü esa stat dad installar üna passarella da lain pels peduns provisorica e pretensiusa. Pel acquist da terrain privat esa stat dad indemnizar als proprietaris dal terrain. Bloc cun tubs vöds nu d'eira büdschetà ed es gnü planisà nouv. Mür da crap Construcziun d'ün nouv mür da crap lung la parcella da la famiglia Prieth per sgürar la costa causa il schlargiamaint da la via sün 3 meters. Catramada Id es gnüda fatta üna catramada provisorica per l'inviern, prüma per la sgürezza da la via chantunala (per chi nu crouda merda sülla via) e seguonda causa la rumida da naiv. I s'ha fat la catramada cul material da seguonda qualità cul böt da pudair laschar quel catram definitivamaing. Causa otezzas da la via chi nu d'eiran adattadas in möd ideal as haja stuvü refar il catram.	9 000 20 000 82 000
--	--	---	--

Fingia pro la calculaziun dals cuosts in settember dal 2022 s'haja constatà cha la varianta tschernüda surpassa il büdschet per 11 %.

Detagls in connex culla 1. posiziun (104 000 francs)

- Lingia d'aua, quella d'eira planisada tras la parcella Chasa Motta Pitschna, uossa è'la gnüda manada lung la via fin pro la parcella Erni sur la parcella Egler fin pro la Chasa Motta Pitschna.
- Lingia meteora, nu d'eira insomma na planisada. Oriundamaing d'eira previs, tenor GEP, in quist quartier ün sistem dad aua masdada. Cun quai cha la via ha stuvü gnir fabrichada cumplettamaing da nouv as haja aggiunt eir quista lingia.

Installaziuns sanitarias:

- realisaziun da vasts provisoris pella lingia da l'aua da baiver d'urant il fabricat (pertocs: Prieth, Chasa Motta Pitschna, Gianom, Egler, Biert, Taverna ed Andersag)
- spostamaint da duos idrants aint in tuot il perimeter resguardond ils stabilimaints chi vegnan fabricats in futur

Masüraziun:

- expensas supplementaras causa masüraziun implü

Prestaziun da l'indschegner

- stüdis da variantas
- progettaziun e publicaziun da la construcziun da la nouva via (fin Hüberli, Fries e Koller)
- cuosts supplementars pro la progettaziun e la direcziun da fabrica pervi dal müdamaint d'ün proget da sanaziun parzial in ün da construcziun nouva

Üna part da las lavurs es fingià finida giò però tschertas lavurs, sco p. ex. lavurs da catram, sun amo pendentas.

Discussiun: ingüna

Decisiun

La radunanza cumünala decida dad approvar il credit supplementar da 215 000 francs cun 45 vuschs da schi ed 1 vuschs da na.

2025-44 8.7.1 ECONOMIA PUBBLICA | Electricità Rait electrica 2025.06.23_Taxa a favur da la comunità pel 2026

Fats

Tenor l'artichel 1 al. 2 da la ledscha d'energia dal cumün da Scuol dals 26 marz 2017 ha da fixar la radunanza cumünala minch'on la taxa per l'on davo, quai i'l rom tanter 0 e 4 raps per ura kilowatt.

Ponderaziuns

Actualmaing inchascha il cumün üna taxa a favur da la comunità dad 1 rap pro ura kilowatt. Dal 2023 es entrà cun quai s-chars 637 000 francs e dal 2024 sun entrats 588 997.03 francs (conto 9502.4120.01). Dal 2021 importaiva la taxa 1,5 raps pro ura kilowatt ed il cumün ha inchaschè uschè bundant 1,06 milliuns francs.

La Ouwras Electricas d'Engiadina (OEE) ha pretais cha'ls cumüns da Zernez, Scuol e Valsot resp. la EE Energia Engiadina pajan a partir dals 1. lügl 2016 la remuneraziun per l'utilisaziun da la rait per l'energia cha'ls cumüns retiran da terzs. La ElCom ha dat radschun a la OEE. Ils cumüns resp. la EE Energia Engiadina han trat inavant la decisiun davant il tribunal federal. Quel ha

refüsà la protesta tant cha'ls cumüns resp. la EE Energia Engiadina han da pagar a partir dals 1. lügl 2016 la remuneraziun per l'utilisaziun da la rait. Ils cliaints dals cumüns da Zernez, Scuol e Valsot han da restituir uschè dūrant trais ons (2022 – 2024) minch'on 2.7 milliuns francs a las OEE.

Per impedir cha l'augment dal pedsch da forza saja massa grond pels cliaints esa gnü decis da la radunanza cumünala da redüer la taxa a favur da la comunità per ün mez rap ad 1 rap per ura kilowatt e quai per trais ons fin cha la remuneraziun per l'utilisaziun da la rait es restituida. Cun quella reducziun ad 1 rap per ura kilowatt ha il cumün var 324 000 francs damain entradas.

Las radunanzas cumünalas dals 28 gүн 2021, dals 27 gүн 2022, dals 3 lügl 2023 e dals 17 gүн 2024 han decis da redüer la taxa a favur da la comunità pels ons 2022, 2023, 2024 e 2025 per ün mez rap ad 1 rap per ura kilowatt. La proposta da redüer la taxa sün 0 raps chi'd es gnüda fatta a la radunanza cumünala dals 3 lügl 2023 ha fat naufragi.

La suprastanza ha decis in sia sezzüda dals 28 avrigl 2025 da propuoner a la radunanza d'augmentar la taxa a favur da la comunità pel 2026 per 0.5 raps per ura kilowatt sün 1.5 raps per ura kilowatt, quai causa cha la restituziun speciala a la OEE es uossa finida giò.

Il pedsch da forza da 20.07 raps as cumpuona seguintamaing:

Adöver rait:	8.87 raps (Netznutzung)	44.2 %
Energia:	7.9 raps	39.4%
Augmaint rait:	2.3 raps (Netzzuschlag gem. Art. 35 EnG)	11.4%
Taxa comunità:	1 rap	5 %

La basa dad hoz es 20.07 raps e nouv füssan 20.57 raps. 95 % dal pedsch es dat.

In vista cha'ls cumüns concessiunaris han chattà ün model plü flexibel cullas OEE e cha'l pedsch da forza as ha insomma redot propuona la suprastanza da far l'adattamaint chi d'eira gnü discus fingià dal 2021.

Discussiun:

Ün votant, Dumeng Bischoff, manzuna ch'el chatta quista proposta ingüsta. Tenor el es quai sco ün'imposta indirecta, ma cha uossa sajan lura darcheu ils indigens chi hajan da pagar e'ls proprietaris da las abitaziuns secundaras brich. El ha ün'idea ed ha fat ün pêr calculaziuns. Fin uossa es gnü inchaschè 1 rap e quai faiva oura raduond 650 000 francs. Schi's va uossa però sü per ün mez rap schi vuol quai dir 325 000 francs implü, vuol dir ün total da 975 000 francs a favur dal cumün. El as dumonda chi chi paja lura quellas entradas. Eir là ha'l fat üna calculaziun. Schi's calculescha quists 975 000 e schi füss parti sü inandret cha tuots stessan in cumün dūrant tuot l'on schi vessan da pagar ils proprietaris da las abitaziuns secundaras 60 %, causa chi dà tantas abitaziuns secundaras in nos cumün. Quai vuol dir cha füssan 585 000 francs, però quellas persunas sun fich pac quia, il plü da tuot duos mais l'on. Schi sun in cumün be ca. duos mais han quels da pagar lura da quels 585 000 be plü ün sesavel e quai füssan be 97 500 francs. Schi's piglia uossa ils 390 000 francs chi sun da pagar dals indigens e's metta pro l'import chi nu vain pajà dals proprietaris da las abitaziuns secundaras v.d. 487 500 schi sun quai a la fin total 877 500 francs chi pajan ils indigens e'ls esters pajan be 97 500 francs. Quai sun be raduond 11 %. Il rest pajan ils indigens. I dà indigens chi ston verer süls raps e ston lura pagar eir amo la part chi tockess vairamaing als proprietaris da las abitaziuns secundaras. Co dess

quai ir inavant? In oters cumüns prouvan tuots d'inchaschar daplü impostas pro las abitaziuns secundaras.

El fess la seguinta proposta:

Imposta fundiaria dad 1.5 promils, quai sun 3.7 milliuns francs. Tenor ledscha superiura füssa pussibel d'augmentar quella fin sün max. 2 promils. Sia proposta es cha schi's augmainta l'imposta fundiaria sün 2 promils schi pajan lura quels da las abitaziuns secundaras precis il listess sco ils indigens. Schi's augmainta quell'imposta dad 1.5 sün 2 promils schi po inchaschar il cumün uschea 1.2 milliuns francs implü.

Dumeng Bischoff dumonda che cha oters in radunanza pensan da quista fatschenda e da sia proposta.

Ün votant dumonda quant cha'l cumün paja a l'EKW pella forza? Co vain calculada quella cifra?

Il capo orientescha cha'l predschi da la forza es actualmaing 7.9 raps. Il cumün nu paja a la EKW. La CEE cumpra aint pels cumüns la forza e quai eir pels cumüns da S-chanf fin Valsot.

Il predschi da la forza as cumpuona da trais parts: nempe dal predschi da l'energia, dal cuost da transport (adöver da la rait) e dals supplementants per la rait e la comunità. Il predschi per l'energia as cumpuona subordinadamaing d'energia da concessiun gratuita e primarmaing d'energia supplementara chi correspuonda al predschi da produenziun plus 1 rap.

Ün oter votant manaja cha sül quint da la forza da la EE davovart as vezza precis co cha'l predschi as cumpuona. Quai cha'l votant manaja es, cha da plü bod as vaiva ün contrat cha'ls cumüns concessiunaris vaivan il dret da comprar per predschi da cumanzamaint implü ün rap.

Ün votant dumonda a Dumeng Bischoff a regard sia proposta da dozar l'imposta fundiaria sch'el haja eir fat ponderaziuns co chi's pudess lura inchaschar daplü eir da quels chi stan a fit. Eir quels dovrn l'infrastructura e vessan da contribuir alch.

Dumeng Bischoff manaja cha quai stess lura verer il proprietari dal stabilimaint.

Dumeng Bischoff fa la seguinta proposta:

da refüsar l'augmaint da la taxa a favur da la comunità e giavüschar a la suprastanza cumünala d'equalisar quel import cun ün augmaint da l'imposta fundiaria. Uschea pajan ils proprietari da las abitaziuns secundaras eir lur part.

Il capo manzuna cha la suprastanza fetscha la proposta d'augmentar la taxa a favur da la comunità per ün mez rap. Dumeng Bischoff fa la proposta da refüsar quel augmaint e dà amo ün'incumbenza implü. Il capo metta in dumonda scha quistas duos chosas gessan a cumbinar.

Üna votanta fa üna cuntraproposta chi's separa quistas duos chosas. Quia vaja uossa per l'energia e l'otra dumonda es ün augmaint d'impostas e quistas duos chosas nun han da chefar üna cun tschella nüglia.

Il capo fa üna proposta da cumpromiss: Scha la proposta da la suprastanza cumünala ha la majorità, schi lura es la dumonda da l'augmaint da l'imposta fundiaria obsoleta. Scha la proposta da Dumeng Bischoff da refüsar l'augmaint da la taxa a favur da la comunità ha la majorità, schi es la suprastanza in dovair da preschentar ün augmaint da l'imposta fundiaria. Decider da quella dumonda decida lura pür la radunanza in december in connex cul preventiv o eir avant schi vess da dar ün'ulteriura radunanza cumünala in merit.

Decisiun

La radunanza cumünala decida cun 31 vuschs pella proposta da la suprastanza cumünala (augment da 0.5 raps) e cun 17 vuschs pella proposta da Dumeng Bischoff (refüsar l'augment), voul dir cha la radunanza ha decis d'augmentar la taxa a favur da la comunità 2026 per 0.5 raps per ura kilowatt sün 1.5 raps per ura kilowatt.

2025-45 0.1.1 **ADMINISTRAZIUN GENERALA | Legislativa** **Infuormaziuns ed orientaziuns radunanza cumünala** **2025.06.23_Infuormaziuns**

Cunvegna chastè Tarasp

Il'ultima radunanza cumünala dals 7 avrigl 2025 es statta la cunvegna pel access public ün tema. Per quel motiv orientescha il capo davart tala.

La cunvegna es gnüda stipulada dal 2016 tanter il cumün, la Fundaziun Chastè da Tarasp e Not Vital sco proprietari dal terrain.

1. Mit ausdrücklicher Zustimmung von Not Vital als Grundeigentümer verpflichtet sich hiermit die mit der operativen Führung der Schlossanlage betraute Fundaziun CHASTÈ DA TARASP gegenüber der Politischen Gemeinde Scuol, rückwirkend beginnend ab 1.01.2016 bis zum 31.12.2030 auf dem Grundstück Nr. 20693, Plan 5, Teile der Schlossanlage für Schlossbesichtigungen durch die Öffentlichkeit nach Massgabe der nachstehenden Nutzungsregelung offen zu halten:

Als 29 gën 2016 ha la radunanza cumünala fat bun la cunvegna da prestaziun culla fundaziun sainza cuntravuschs.

Dal 2019 vaiva la conferenza da presidents da la regiun decis da's participar cun 35 000 francs l'on vi dals cuosts e da tils spartir seguond la clav da scumpart, voul dir cun 15 x 35 000 francs quai chi resulta ün import da 525 000 francs. Causa cha'l cumün vaiva fingià pajà üna part e cha'ls cumüns surpiglian lur part sün 8 ons resulta ün import da 65 625 francs l'on. Da quel import vain trat giò la part da Samignun e la Val Müstair da 16 501 francs, uschea chi resta amo l'import da 49 124 francs chi vain pajà our da la chascha dals 5 %.

Il chastè da Tarasp es ün dals objects ils plü cuntschaints da nossa val. El s-chaffischa identitè e grazcha a la fundaziun es el accessibel pel public. Sco part da la sporta turistica chi sta eir in stretta relaziun e colliaziun cul artist mundial Not Vital as sviluppa la sporta eir inavant, quai sco p. ex. la glüna immez il lai da Tarasp.

La radunanza cumünala vaiva fat bun da seis temp quista cunvegna.

Moziun

In occasiun da l'ultima radunanza cumünala dals 7 avrigl 2025 ha inoltrà duonna Sibylle Ovens-tone in nom da la società Anna Florin üna moziun per ün'analisa per spazi d'abitar.

Tenor art. 22 da la constituziun da cumün da Scuol ha mincha persuna cun dret da vuschar il dret da far propostas in radunanza – dadour la glista da tractandas – davart qualunque fatschenda cumünala. Las propostas sun da suottametter in scrit e pon avair la fuorma d'ün impuls general o d'üna proposta formulada. La suprastanza cumünala rapporta – per regla d'urant la prosma radunanza – davart la moziun e fa üna proposta.

La moziun inoltrada cumpiglia duos puncts principals e cun quai cha la suprastanza resp. l'administraziun d'eira fingià fatschendada culla tematica dà il capo üna cuorta survista chenüns pass chi sun fingià gnüts fats e quant inavant chi s'es culla tematica:

- 01.10.2024: La suprastanza cumünala ha decis chi füss da laschar far ün'analisa pel spazi d'abitar.
- 24.12.2024: es entrada l'offerta da la FHGR
- 06.01.2025: La suprastanza cumünala ha decis da spetter culla surdatta da l'incumbenza a la FHGR per sclerir co chi guard'oura cun ün oter proget chi s'occupa da la tematica.
- 14.01.2025: La direcziun ha decis da spetter culla surdatta a la FHGR.
- 20.03.2025: esa lura gnü surdat l'incumbenza a la FHGR per far l'analisa

In seguit ha lura fingià gnü lö üna sezzüda da partenza culla FHGR, per as basar sülla cifras da statistica da la confederaziun. Ün dals motivs per quai es la banca da datas GWR (Gemeinde-wohnregister). Il responsabel pel proget, Viktor Glaser dà amo ün per infuormaziuns davart il seguond proget chi prevezza da colliar il register d'abitaziuns cul sistem dal servezzan d'abitants. I s'ha uossa tut per mans quista fatschenda chi'd es üna gronda sfida.

Avegnir Infra Scuol

Il capo dà üna survista che chi'd es tuot capità fin hoz:

- 12.12.2022: deliberaziun da la radunanza cumünala dal credit da planisaziun dad 1.2 milliuns francs
- 24.01.2023: rapport final da la Grischconsulta
- 20.03.2023: La suprastanza cumünala ha installà üna cumischiun da lavur "Bogn Engiadina", üna cumischiun "Trü" ed ün accumpognamaint da finanzas.
- 01.05.2023: La suprastanza cumünala ha approvà la decleranza d'intenziun.
- 12.05.2023: discussiun da la cumischiun "Avegnir infrastructuras Scuol" per adattar las prognosas dals cuosts
- 03.07.2023: orientaziun a la radunanza davart las lavurs da las singulas cumischiuns
- In seguit: Stüdi Kannewischer / elavuraziun plan da finanzas
- 14.04.2025: infuormaziun da la suprastanza cumünala al cussagl administrativ da la BES

Pro l'infuormaziun dals 14 avrigl 2025 sun gnüdas preschantadas las cifras actualas, il svilup e las prognosas dal svilup da las finanzas cumünalas. Il svilup da las finanzas cumünalas pels prossems ons as preschainta fich problematic ed i sarà üna ourdvart gronda sfida da tillas tgnair ellas in ün tschert equilibr e da na surpassar tschertas limitas da debits per abitant (5 000 francs) uschigliö esa da far quint cun intervenziuns chantunalas e cha'l cumün riva suot avuà.

Fingià da finanzia la gestiun actuala e las investiziuns in progets chi cuntegnan las incumbenzas fundamentalas dad ün cumün es üna sfida. Il cumün es landervia d'inviar masüras e programs per megldrar la situaziun. Il motiv da quist svilup resulta da la fasa cur chi'd es gnü fabrichà il bogn Engiadina. Las finanzas dal cumün han d'ürant decennis stuvü portar quista chargia e sco conseguenza ha il cumün stuvü frenar pro las investiziuns necessarias.

Il capo manzuna cha l'installaziun da las gruppas da lavur e'l stüdi da la ditta Kannewischer sajan statts bunas decisiuns. Fin dal 2024 sun stats ils rendaquints cumünals fich allegraivels, ma cha uossa saja d'avair chüra da las finanzas. I's bada quel stop d'investiziuns chi ha dat quella jada causa cha uossa as muossa che chi sto tuot gnir fat. Id es dad acceptar la realtà chi nun es uschea sco chi's vess gugent.

L'importanza dal bogn Engiadina es indiscutabla ed il cumün da Scuol investischa minch'on grondas sommas i'l sector dal turissem – eir in congual cun oters cumüns in nos Chantun. I'l rom da la cunvegna da prestaziun tanter il cumün da Scuol e la BES vegn pajà a la BES d'ürant ils prossems 5 ons ün import total dad 11.85 milliuns francs.

Pel cumün nun esa pel mumaint displaschaivelmaing pussibel d'investir i'l proget «Avegnir Infra Scuol». Quist fat chaschuna natüralmaing üna gronda dischillusiun – sia quai pro la supranza cumünala sco eir pro'l cussagl administrativ e pro'l directer da la BES. Per realisar il proget saraja dad ir in tschercha d'ulteriurs mezs finansials (acziunaris etc.).

I'l rom da las ponderaziuns esa dad intunar, cha la BES cun sia grond'importanza e chi vegn manada fich bain saja pella supranza cumünala adüna i'l focus. I vegn muossà via sül fat cha d'ürant ils prossems ons esa da far investiziuns i'ls implants da Trü e Quadras e quellas pon s'amuntar svelt sün ca. 10 milliuns francs. Il cumün starà eir ponderar co chi's pudess generar entradas implü, schi's sto evtl. serrar alch o schi füss evtl. pussibel da vender stabilimaints.

Il capo spiega, cha'l cumün haja bainschi fingià ponderà ingiò chi pudessan gnir generadas daplüssas entradas. Pussibel füss quai pro las impostas, impostas süls stabilimaints, taxas turisticas, forz'electricas etc. Cun tuot quai as generessa forza ca. 3.5 milliuns francs implü e tuot quai stess eir amo ir davant radunanza e/o a l'urna. Da verer esa eir schi po gnir spargnà o generà daplüssas entradas pro la BES e/o pro la Gurlaina SA.

I vegn discutà eir sur dad oters progets d'investiziuns in cumün e sur da perspectivas per la BES a partir da l'on 2030. I sarà dad analisar il svilup da las finanzas dal cumün d'ürant ils prossems ons per verer schi dà ün nouv spazi d'agir – eir in connex cun progets da la BES. I sarà da priorisar ingiò chi vegn investi. Il cussagl administrativ da la BES es uossa dumandà da far sias ponderaziuns e planisaziuns per sviluppar inavant las sportas da la BES e Trü/Quadras uschè chi restan eir in futur attractivas.

ESTAG

La ESTAG, l'organisaziun chi s'occupa in cumün dal svilup e da dumondas da las sportas turisticas, ha daspö quist on üna nouva presidenta. Martina Hänzi succeda ad Andrea Matossi. Il capo gratulescha a Martina Hänzi per sia carica ed ingrazcha ad Andrea Matossi per seis ingaschamaint.

Daspö quist on es üna grupp da lavur chi consista our da commembers dal cussagl administrativ da la ESTAG e commembers da la suprastanza cumünala landervia ad analisar ed elavurar pussibilitats co cha las sportas turisticas per Scuol possan gnir amegldradas ed eir la fuorma da la ESTAG sco tala vain tutta suot ögl. Ils inscunters capitän regularmaing. Sco prüma as haja laschè infuormar resp. inspirar dad otras destinaziuns in nos Chantun. Lapro as haja constatà chi dependa main da la fuorma giuridica dimpersè i voul üna squadra chi piglia per mans projects i'l rom da las cumpetenzas finanzialas ed organisatoricas.

Inscunters cul capo

Eir quist on sun previs ils inscunters tanter abitantas ed abitants da las fracziuns ed il capo. Quia üna survista, l'invid segua:

- Ftan: 04-08-2025 a las 19:00 illa scoula Ftan
- Scuol: 05-08-2025 a las 19:00 i'l local da cultura dal Bogn Engiadina
- Ardez: 06-08-2025 a las 19:00 illa chasa cumünala Ardez
- Guarda: 07-08-2025 a las 19:00 illa chasa cumünala Guarda
- Tarasp: 19-08-2025 a las 19:00 illa chasa Uorgia Tarasp
- Sent: 20-08-2025 a las 19:00 illa chasa Misoch Sent

...ed amo

Votaziun a l'urna dals 18 mai 2025

La cumünanza d'urna ha approvà la revisiun parziala da la ledscha da las vias champestras e vias da god sco eir la ledscha da meglioraziun, grazcha fich per la fiduzcha.

La suprastanza ha elet a seguaintas persunas illa cumischiun da meglioraziun:

- Cla Nogler, anteriur manader dal cudesch fundiari EBVM
- Gianni Thom, paur
- Beni Prevost, paur
- Angelika Abderhalden, Pro Terra Engiadina
- Fadri Blanke, suprastanza cumünala

La prüma sezzüda da la nouva cumischiun es planisada in lügl 2025.

Gurlaina SA

Leta à Porta es statta blers ons presidenta da la Gurlaina SA. Cun ella es eir sorti Cla Riatsch dal cussagl administrativ. Il capo ingrazcha a tuots duos in nom dal cumün per lur ingaschamaint a favur da la halla da glatsch. Daspö prümavaira es il commember da suprastanza, Dario Giovanoli nouv president da la Guralina SA.

Bes-chas rapazzas grondas

Ultimamaing haja dat quatter s-charps da bescha tras il uors illa Val S-charl (alp Plazèr). Tenor indicaziuns da l'uffizi da chatscha e pes-cha dal Grischun d'eira la scossa protetta, chans da protecziun d'eiran preschaints. Ils paurs da Ftan han eir chans da protecziun. Ils lös ingiò chi's rechattan actualmaing sun publichats sülla website dal cumün.

Il luf as rechatta actualmaing a Sent e Ramosch. Pitschens nu sun amo gnüts observats.

2025-46 0.1.1 ADMINISTRAZIUN GENERALA | Legislativa **Varia radunanza cumünala** **2025.06.23_Varia**

Sistem per registrar las taxas da giasts

Ün votant es da l'avis cha'l sistem online per registrar las taxas da giasts saja fich cumplischà e nu cuntainta. El manaja chi detta dal garanti meglders sistem chi füssan eir colliats directamaing cul cumün e/o cul "Booking" etc. El manzuna ch'el haja uossa spettà lönch e sperà chi gnia ameglirà il sistem o chi detta dafatta ün oter. El sperescha chi gnia meglder in avegnir e scha na schi e'l da l'avis cha'l cumün dessa far squitsch invers quels dal sistem obain til müdar cumplettamaing.

Implü metta el eir in dumonda la plüvalur cha'l giast ha culla taxa da giasts da 5 francs pro persuna e not. Quai as summa sü ter svelt uschè cha'l giast haja a la fin gronds cuosts da taxas. Pella stagiun da stà es quai schon in uorden cullas pendicularas etc. però d'inviern nu vezza'l ingüna plüvalur. El giavüschess chi's guardess d'avair eir daplü sporta per l'inviern in quel connex.

Eir in connex cullas cartas da giasts nu para ad el güst chi detta duos categorias da quistas cartas. Giasts d'hotels survegnan üna carta da giasts plus e cun quella hana p. ex. reducziun i'l bogn Engiadina etc. Pro las annunzchas da las taxas daja la pussibilità da far remarchas. El ha fat quai fingià plüssas jadas, ma müdà alch nun haja fin hoz nüglia.

Il capo orientescha cha per quistas dumondas ed intimaziuns nu saja il cumün l'adresa güsta, cha quai saja chosa da la TESSVM. Ella manzuna cha'l suprant dicasteri turissem piglia sü quistas intimaziuns e ch'el maina quellas in occasiun da la prosma sezzüda dal cussagl administrativ da la TESSVM.

Robas chi pudessan gnir amegldradas in nos cumün

Ün votant manzuna cha avant ün on as haja discus davart tschertas robas chi pudessan gnir amegldradas in nos cumün e cha'l cumün guarda oura mal e cha fin hoz nu saja gnü fat amo nügla da quai. P. ex. creschan tscherts bankins aint da l'erba ed eir l'ura da parcar in Sotchà nun es bod na plü visibla causa l'erba chi nun es gnüda sgiada.

Il capo contradischa in chosa. Id es dal garanti amo robas chi nu's es amo rivà d'evader e quai piglia il cumün eir incunter uschea, ma in nun es correct cha'ls lavuraints cumünals nu fetschan nügla. Il manader da las gestiuns tecnicas es eir preschaint in radunanza ed el nota las intima-ziuns dal votant.

Dons pro l'En

Ün votant manzuna ch'el haja rendü attent fingià plüssas jadas a regard ils dons pro l'En. Cunter dons da strasoras nu's poja far nügla, ma pro'ls dons chi sun gnüts chaschunats tenor el da la Ouvres Electricas esa da far alch. P. ex. la costa vis-à-vis las ischlas sbouda bod aint. Implü as dumonda'l scha quels cuosts per metter ad ir ston ir tuots a charg dal cumün o scha eir oters as stessan participar vi da tals.

Il manader da las gestiuns tecnicas declera chi's sapcha cha l'En fa ün ter disaster e cha quai gnia eir tgnü suot ögl. I dà differentas masüras. Intant as guarda da pudair allontanar ün ter zich da la gera, quai es pussibel eir ill'ogna protetta. Quai vain impustüt a favur da nossa sari-nera fin cha pudain translocar quella üna jada in ün lö plü sgür. L'allontamaint da la gera schli-gerischa la situaziun acuta. Quista problematica cul En daja da Zernez fin Martina. Quai as haja badà fingià duos ons davo cha l'En es gnü stagnà eir a Martina. Eir là nu vaja a rumir be cun schlavar. Da Pradella aval vers Sur En daja eir duos zonas periclitadas ingiò chi'd es magliada oura la riva. Là as esa in collavuraziun cul uffizi da god e privels da la natüra per sclerir schi va amo a mantgnair quella via o schi'd es da tilla sviar. I füss da proteger quellas rivas cun crappa gronda. Interessenzas turisticas ston pro ün traget alternativ eir gnir resguardadas. Per far la loipa ed ir a spass nun esa ideal scha la tendenza da la via va massa ferm insü o aval. Ün oter punct es pro'l camping a Sur En. Là es previs ün cuntschet da protecziun pro'l restaurant. La zona da privel es gnüda definida plü extaisa là. Eir a Panas-ch sto la senda chi vain adüna dar-cheu inuondada gnir dozzada.

Il votant manaja cha quist sajan bunas masüras, ma as dumonda perchè cha be il cumün da Scuol haja da finanziair quai. Tenor el resta üna gronda part da la cuolpa pro la Ouvres Electri-cas ed eir quella as stessan participar vi dals cuosts.

Il manader da las gestiuns tecnicas orientescha chi'd es bainschi previs da tscherchar üna so-luziun culla Ouvres Electricas, quai il plü tard pro la translocaziun da la sarinera da Scuol. Eir là esa gnü fat tscherts pass (p. ex. Verjährungsverzichtserklärung). Implü declera'l chi nun haja tuot be da chefar culla Ouvres Electricas dimpersè eir cullas renatülisaziuns da l'En. La gera sta salda causa chi manca l'aua chi tira.

Documainta in lingua rumantscha

Ün votant manzuna ch'el haja constatà, cha formulars per inoltrar dumondas da fabrica etc. sajan blers avantman be in lingua tudaish-cha. Ils collavuraturs dal cumün san bod tuots rumantsch ed el es da l'avis chi saja d'avair chüra dal rumantsch. I's constata vi e plü cha bleras dittas as nomnan hozindi be amo in tudaish-ch. El manaja cha tuots as pudessan sfadiar daplù per nossa lingua rumantscha.

Il capo declera cha'l cumün fetscha tuot quai chi'd es pussibel in lingua rumantscha. Pro l'uffizi da fabrica esa stat ün temp üna stretta da persunal e cun quai nu's haja gnü la capacità da tradüer la documainta eir in rumantsch ed i s'ha miss pais sün l'evader las dumondas da fabrica. Ella giavüscha d'avair amo ün pa pazienza in chosa. Id es in mincha cas previs da far quai. Il capo sustegna l'intimaziun dal votant. Ella manzuna chi detta però eir critica dad otras varts causa chi'd es tuot in rumantsch, cha quai saja üna discriminaziun invers tschels.

Scuol Solar

Ün votant dumonda co chi saja il stadi actual da Scuol Solar. Avant duos ons regnaiva ün'euforia per quist proget ed hoz nu's doda plü nüglia da quai.

Il manader da las gestiuns tecnicas declera chi s'es plainamaing landervia e chi saja tuot pront, chi manca però amo l'acconsentimaint per las masüras da compensaziun. Pel proget esa da compensar üna gronda quantità da puncts e quella compensaziun stess esser in prüma lingia reala. Quai es üna sfida enorma causa cha ca. 50 % da nos territori es fingià protet. La seguonda pussibilità füss da compensar in biotops alternativs. Üna compensaziun cun munaida nu vain acceptada. Causa quista compensaziun as esa in retard cul proget. Prosmamaing ha lö üna sezzüda cul Chantun ingiò chi vegnan preschantadas las propostas da Scuol Solar.

Saramantaziun Chasper Sarott – cumischiun sindicatoria

Als 18 mai han votantas e votants elet a Chasper Sarott sco nouv commember da la cumischiun sindicatoria. Il capo bivgnainta ad el in radunanza cumünala e giavüscha da gnir davantvart per pudair manar la saramantaziun.

Chasper Sarott ingrazcha fich pella fiduzcha.

Il capo invida a tuots preschaints in seguit ad ün pitschen aperitiv per far viva culs novs commembers ma eir per restar ün mumaint da cumpagnia.

Il capo serra la radunanza e giavüscha üna buna stà ed ün bun arriv a chasa.

Il capo:

L'actuara:

Aita Zanetti

Karin Stecher